

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๒๐๓/๒๕๕๖

คดีหมายเลขแดงที่ ร. ๑๗๕๔/๒๕๕๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๖ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

นางสาววันวิสา กลิ่นศรีสุข ที่ ๑

นางสาวชม มะโนมัย ที่ ๒

นายประวัติ อูยนา ที่ ๓

นางสาววาสนา แยกจตุรัส ที่ ๔

นายประภัท อูยนา ที่ ๕

นายณรงค์ชัย อูยนา ที่ ๖

นางสาวลำพรรณ บำรุงสงฆ์ ที่ ๗

นายพนพล มะลาเวช ที่ ๘

นายสุริยันท์ แยกจตุรัส ที่ ๙

นางบุญนำ แยกจตุรัส ที่ ๑๐

สมาคมกฎหมายพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ที่ ๑๑

ระหว่าง

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ ๑

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ ที่ ๒

บริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด ที่ ๓

ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดี

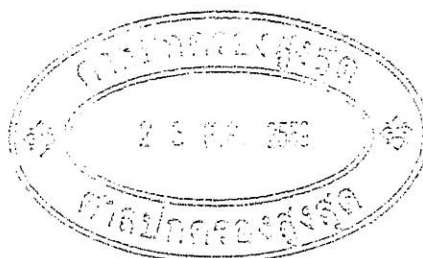
เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและ
สัญญาทางปกครอง (อุทธรณ์คำพิพากษา)

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำ
ที่ ๓๒๒/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๒๑๑/๒๕๕๖ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองนครราชสีมา)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐
เป็นราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย อันเนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุม
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบให้บริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด
ใช้พื้นที่เพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลบ้านไร่
อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๓๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๙ ไร่ โดยวิธีการเช่า
มีกำหนด ๓ ปี ภายหลังมีมติดังกล่าว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
จังหวัดชัยภูมิได้เสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณา ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้ว
เห็นควรอนุญาตให้บริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด ติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า
ด้วยพลังลม เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ลงนามทำสัญญาเช่า
ให้แก่บริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ เห็นว่า การทำ
สัญญาเช่าดังกล่าวไม่สุจริต กล่าวคือ มีกำหนดระยะเวลาให้เช่า ๒๗ ปี ซึ่งจากเดิมมีกำหนด
๓ ปี โดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นอกจากนี้ พื้นที่เพื่อดำเนินกิจการ
ติดตั้งกังหันลมยังเป็นเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ซึ่งอยู่ในข่ายที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี
เสียก่อน ส.ป.ก. จึงจะพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินโครงการได้ แต่ปรากฏว่าโครงการดังกล่าว
ไม่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และไม่ได้รับการพิจารณาจาก
คณะรัฐมนตรีให้ใช้พื้นที่แต่อย่างใด ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำสั่งอนุญาตของ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘
พฤษภาคม ๒๕๓๓ และวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทาง
ในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕
และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาด
ของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

/สิ่งแวดล้อม...

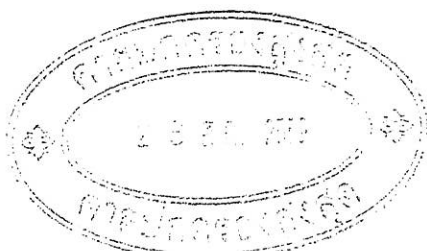
สิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ เห็นว่า เมื่อโครงการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังลมอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี และเป็นโครงการระยะยาวที่อาจส่งผลกระทบต่อการอุปโภคบริโภคของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุขเพราะต้องสูญเสียลุ่มน้ำชั้น ๑ บี อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ปราศจากมลภาวะ แต่กลับไม่มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้น จึงไม่มีโอกาสได้รับทราบถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงจากโครงการได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอนุญาตให้บริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด ติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังลมจึงเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และประกาศกระทรวงดังกล่าวข้างต้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ จึงยื่นฟ้องคดีนี้ ต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า

๒. สั่งให้ระงับหรืองดเว้นหรือเพิกถอนการทำสัญญาเช่าพื้นที่ติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับบริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด จนกว่าจะได้ดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

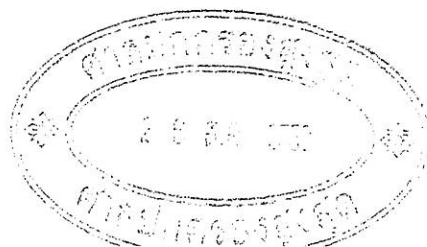
ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยสั่งงดการบังคับใช้หรือระงับการทำสัญญาเช่าพื้นที่ติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับ บริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาคำขอของผู้ฟ้องคดี

/ศาลปกครองชั้นต้น...

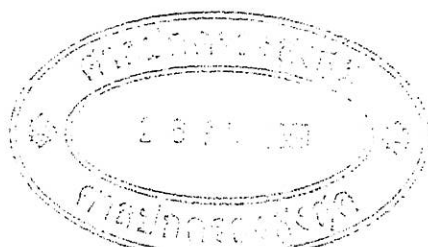
ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเรียกให้สมาคมนักกฎหมายพิทักษ์สิ่งแวดล้อมเข้ามาเป็นผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ และได้มีคำสั่งเรียกให้บริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด เข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ขอลือเอาคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ เป็นคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ด้วย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การทำนองเดียวกันว่า พื้นที่บริเวณตามฟ้องเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติป่านายางหลักที่เสื่อมโทรมของกรมป่าไม้ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๙ ให้กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลนายางหลักและตำบลบ้านไร่ อำเภเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ผลทางกฎหมายเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงที่ ส.ป.ก. รับมอบมาจากกรมป่าไม้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติอีก ส.ป.ก. จึงเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อนำไปดำเนินการจัดที่ดินตามวิธีการปฏิรูปที่ดินต่อไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๖ (๔) มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ สำหรับการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน บริษัท โปร เวนต์ม อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ผู้ถือหุ้นจำนวนร้อยละ ๔๘.๘๘ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำขอรับความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่านายางหลัก หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านไร่ อำเภเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ประมาณ ๓ ไร่ ต่อ ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ เพื่อดัดแปลงสภาพแวดล้อมและความเป็นไปได้ในการพัฒนาพื้นที่สำหรับการติดตั้งฟาร์มกังหันลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบในเบื้องต้นให้บริษัท โปร เวนต์ม อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินกิจกรรมตามที่ขอรับความยินยอม และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุญาตให้บริษัท โปร เวนต์ม อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ใช้ที่ดินมีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ตามหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ ๓๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และบริษัท โปร เวนต์ม อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ได้ร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๓ หมู่บ้าน ของตำบลบ้านไร่ อำเภเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ จัดการประชุมประชาคมติดตั้งกังหันลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและเป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

/บ้านโนนสำราญ...

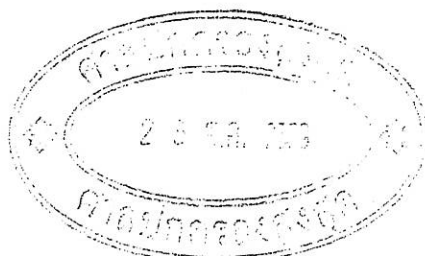
บ้านโนนสำราญ ได้จัดประชุมฯ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๒ บ้านโคกกระเบื้องไห ได้จัดประชุมฯ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๒ และบ้านเทพพนา ได้จัดประชุมฯ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นดังกล่าวเห็นชอบกับโครงการ นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ได้จัดประชุมสมัชชาสามัญที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงโครงการติดตั้งกังหันลม เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า และที่ประชุมได้มีมติอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการดังกล่าว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำขอรับอนุญาตการจัดการที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ต่อ ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ เพื่อดำเนินกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า ในพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๓๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๘ ไร่ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่เขตตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นพื้นที่ เพื่อกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาพลังงานของประเทศ และ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า โดยวิธีการเช่า ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีเงื่อนไขให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประสานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ปรับแผนงานโครงการสะท้อนให้เห็นว่าเป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ ของเกษตรกรด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ส่วนกำหนดระยะเวลา การเช่าควรมีระยะเวลาที่สอดคล้องกับการดำเนินโครงการและอัตราค่าเช่าให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด โดยอำนาจในการพิจารณากำหนด ระยะเวลาการเช่าเป็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามข้อ ๙ ของระเบียบคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็น

/การสนับสนุน...

การสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ส่วนกรณีประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้โครงการหรือกิจการทุกประเภทซึ่งอยู่ในเขตลุ่มน้ำ ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ถูกยกเลิกไปแล้วโดยประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งประกาศฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้เฉพาะโครงการหรือกิจการเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ในเขตพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีเท่านั้น ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องดำเนินการตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุญาต เช่น การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการจนทางราชการอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีใบอนุญาตแล้ว ต้องนำหลักฐานใบอนุญาตนั้นมาแสดงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ภายในกำหนดระยะเวลา ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

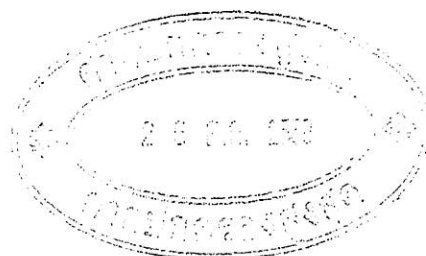
สำหรับกรณีการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินโดยติดตั้งกังหันลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรและเป็นกิจการที่สนับสนุนการปฏิรูปที่ดินตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒)ฯ โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้พิจารณาและมีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ว่าเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับดังกล่าว

/ดังนี้...

ดังนี้ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เกษตรกรในบริเวณนั้นและบริเวณใกล้เคียงได้รับประโยชน์จากการใช้กระแสไฟฟ้าทั้งทางตรงและทางอ้อม เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการได้รับค่าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ก่อให้เกิดการจ้างงานหรือกิจการบริการอื่นๆ เพิ่มขึ้นในชุมชน และเกิดแหล่งท่องเที่ยว (ฟาร์มกังหันลม) ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรในชุมชนท้องถิ่นมีอาชีพเสริม และมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นแบบอย่างของการจัดการทรัพยากรโดยชุมชน เป็นต้นแบบของการผสมผสานประโยชน์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมพลังงานร่วมกัน และการก่อสร้างกังหันลมเป็นการสร้างงานให้กับชุมชน ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างทำให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ สำหรับด้านสังคม ได้แก่ ลดผลกระทบปัญหาแรงงานอพยพสู่ชนบท มีการพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมด้านคมนาคม ทำให้การคมนาคมขนส่งสินค้าเกษตรสะดวกรวดเร็วขึ้น เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยผู้ประกอบการบริจาคเงินเป็นรายได้โดยตรงสู่ชุมชน พื้นที่โดยรอบโรงไฟฟ้า และมีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาชุมชนตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ นอกจากนี้ การดำเนินโครงการดังกล่าวไม่มีผลกระทบที่เป็นมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม แต่อาจมีผลกระทบที่ยอมรับได้ เช่น ผลกระทบต่อทัศนียภาพเนื่องจากเป็นกังหันลมขนาดใหญ่ เสียพื้นที่ประกอบเกษตรกรรมจุลละประมาณ ๑ ไร่ เป็นที่ติดตั้งกังหันลม และเกิดมลภาวะทางเสียง แต่พื้นที่ที่ใช้ติดตั้งกังหันลมเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชุมชน และส่วนที่ติดตั้ง เช่น เสา ฐานราก และเส้นทางสำหรับเข้าไปติดตั้งดูแลรักษา แต่ละจุดมีระยะห่างระหว่างกัน ๐.๕ กิโลเมตร ถึง ๑ กิโลเมตร การติดตั้งจะไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้อย่างปกติ

ชุมชนที่อยู่อาศัยจะได้ยินเสียงกังหันลมในระดับประมาณ ๕๐ เดซิเบลเอ ซึ่งไม่เกิน ๗๐ เดซิเบลเอ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าระดับเสียงการรบกวนและระดับเสียงที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๘ ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน และสัญญาเช่าแบบมีเงื่อนไขที่ทำขึ้นระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว ส่วนการดำเนินโครงการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าจะต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบอนุญาตก่อสร้างโรงงานของกระทรวงอุตสาหกรรม ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารของจังหวัด ใบอนุญาตทำการผลิตพลังงานควบคุม

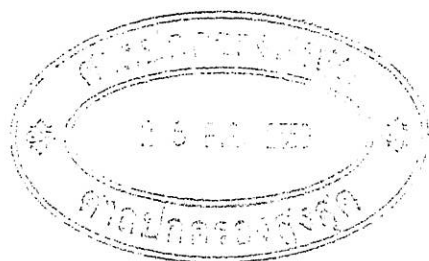

/ของกระทรวง...

ของกระทรวงพลังงาน ใบอนุญาตผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก เนื่องจากกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตใช้ที่ดิน ส.ป.ก. ไม่ต้องดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และหรือมิได้นำใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องมาแสดงตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาเช่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และหรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะดำเนินการยกเลิกสัญญาเช่าและเรียกค่าเสียหายตามข้อ ๖ ของสัญญาเช่าต่อไป

ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ ได้ยื่นคำร้องขอถอนคำฟ้อง และศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งอนุญาตให้ถอนคำฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ ไม่ใช่ผู้เสียหาย เนื่องจากมิได้เป็นชาวบ้านที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่จะก่อสร้างกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ต่อศาล ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๑ เป็นเพียงสมาคมนักกฎหมายสิ่งแวดล้อมซึ่งตามใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งสมาคมไม่มีวัตถุประสงค์ข้อใดที่ระบุว่าสามารถเข้าเป็นผู้ฟ้องคดีหรือเป็นผู้รับมอบอำนาจฟ้องคดีหรือสามารถเข้าดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลปกครองได้ การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นผู้ฟ้องคดีร่วมต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นการกระทำที่เกินขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ที่ขอจดทะเบียนไว้ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งคำฟ้องดังกล่าวเป็นฟ้องเคลือบคลุม เนื่องจากมิได้แสดงให้เห็นชัดแจ้งซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ รวมทั้งข้ออ้างที่ใช้เป็นหลักแห่งข้อหา สำหรับสัญญาเช่าที่ดินเพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้ให้เช่า กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะผู้เช่า มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลม (กังหันลม) ได้กระทำถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยพื้นที่ก่อสร้างกังหันลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้างดงที่ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลนาแยงหลัก และตำบลบ้านไร่

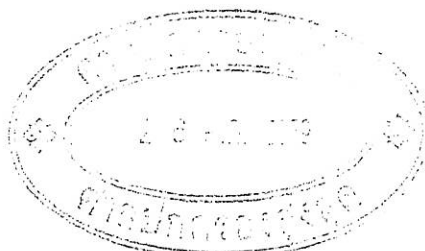

/อำเภอ...

อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นไปตาม มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะทราบว่าพื้นที่ดังกล่าวอยู่ใน พื้นที่ที่ไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ จ้างให้บริษัท เอ็นวีมา (ประเทศไทย) จำกัด ให้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมเบื้องต้นเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๓ เพื่อแสดงและอธิบายให้ประชาชนในพื้นที่ ได้ทราบว่าโครงการกั้นหินลมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในเบื้องต้นหรือไม่ ซึ่งประชาชนในพื้นที่ก็ได้รับทราบและเข้าใจรายงานดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ว่าจ้างให้บริษัท ทิม คอลซัลติง เอนจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโดย การผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลมขึ้น ทั้งที่ไม่ต้องจัดทำรายงานดังกล่าว แต่เหตุที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพราะจำเป็นต้อง ใช้รายงานเพื่อประกอบคำขอรับใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการกั้นหินลม เช่น การยื่นคำขอใบอนุญาตก่อสร้างกั้นหินลม เป็นต้น ทั้งนี้ การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ได้แบ่งการทำรายงานออกเป็น ๒ ส่วน โดยส่วนที่ ๑ ได้ดำเนินการจนแล้วเสร็จ และส่วนที่ ๒ จะแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๓

สำหรับเนื้อหาโดยสรุปของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและ สุขภาพโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ในส่วนที่ ๑ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ในการศึกษา รายละเอียดโครงการ โดยโครงการผลิตกระแสไฟฟ้า จากพลังงานลมเป็นโครงการประเภทไร้กั้นหินลมที่ติดตั้งกั้นหินลมทั้งหมดจำนวน ๔๔ ตัว บนที่ดินจำนวน ๔๔ แปลง เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าขนาด ๘๐ เมกกะวัตต์ ซึ่งตั้งอยู่ที่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ บนพื้นที่ประมาณ ๔๔ ไร่ โดยเฉลี่ยพื้นที่ติดตั้ง กั้นหินลมเท่ากับ ๑ ไร่ ต่อ ๑ ตัว สภาพทั่วไปของพื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ภูเขาสลับ ที่ราบเนินเขา โดยมีอาณาเขตโดยรอบโครงการ ดังนี้ ทิศเหนือติดต่อกับตำบลนาขามหลัก ทิศใต้ติดต่อกับตำบลบ้านไร่ ทิศตะวันออกติดต่อกับเขาจอมดอย เขาทัดใต้ และเขานางรัก ทิศตะวันตกติดต่อกับเขาพังญาติ ตำบลบ้านไร่ และอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ทั้งนี้ พื้นที่

/ติดตั้ง...

ติดตั้งกังหันลมและสภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมประเภท ไร่มันสำปะหลัง ไร่ข้าวโพด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีชุมชนที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงทั้งหมดจำนวน ๖ ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านเทพพนา ชุมชนบ้านโคก ชุมชนกระเบื้องไห ชุมชนบ้านหลังสวน ชุมชนบ้านหนองใหญ่ และชุมชนบ้านลำปอแดง โดยมีระยะห่างจากที่ตั้งโครงการถึงชุมชน อยู่ในช่วงระหว่าง ๐.๗ กิโลเมตร ถึง ๒.๕ กิโลเมตร และจากการตรวจสอบพื้นที่ชั้นคุณภาพ ลุ่มน้ำที่สำคัญตามมติคณะรัฐมนตรีพบว่า พื้นที่ดำเนินโครงการทั้งหมดอยู่ในพื้นที่ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๑ ปี ยกเว้นพื้นที่ตั้งกังหันลม WTG1 และ WTG37 ซึ่งอยู่ในพื้นที่ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๔ ปี สำหรับแหล่งพลังงานลมและอัตราการใช้พลังงานลม ในการศึกษา เรื่องแผนที่ศักยภาพพลังงานลมเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ สถาบันพระจอมเกล้าธนบุรีได้ร่วมกับกรมอุตุนิยมวิทยา ได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลลมในพื้นที่บันทึกไว้ในคาบสิบปี ซึ่งผลสรุปพบว่า ความเร็วลมเฉลี่ยในทุกภาคส่วนของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นลมปานกลาง มีความเร็วลม ที่ระดับ ๑๐ เมตรเหนือพื้นดินจาก ๒ เมตร ต่อวินาทีในภาคเหนือ จนถึง ๔ เมตร ต่อวินาที ในบางพื้นที่ตามชายทะเล ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ธนาคารโลกได้รายงานผลการศึกษา Wind Energy Resource Atlas of South East Asia ซึ่งรายงานนี้ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ พลังงานลมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมส่วนของประเทศไทยด้วย ซึ่งพบว่า พื้นที่ที่มีศักยภาพพลังงานลมของประเทศไทยที่ระดับความสูง ๖๕ เมตร มีความเร็วลมเฉลี่ย ทั้งปีอยู่ที่ ๖.๔ เมตร ต่อวินาทีหรือมากกว่า ซึ่งพื้นที่เหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากพายุมรสุม

ได้แก่ ตามแนวชายฝั่งตะวันออกบริเวณส่วนใต้ของอ่าวไทยและบริเวณภูเขาฝั่งตะวันตก ภาคใต้ของประเทศไทย ส่วนบริเวณด้านทิศตะวันตกของอ่าวไทยจะมีลมปานกลางที่มีความเร็วลมเฉลี่ยทั้งปี ๔.๔ เมตร ต่อวินาที นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ กรมพัฒนาและ ส่งเสริมพลังงาน (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ในปัจจุบัน) ได้จัดทำ รายงานแผนระดับช่วงชั้นกำลังลมของประเทศไทยที่ระดับความสูง ๑๐๐ เมตร ซึ่งพบว่า ในจังหวัดชัยภูมิเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านพลังงานลม โดยที่ค่าระดับช่วงชั้นกำลังลมอยู่ที่ ระดับ ๓ หรือมีความเร็วลมเฉลี่ยประมาณ ๖.๔ เมตร ต่อวินาที สำหรับพื้นที่ตั้ง โครงการกังหันลมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการตรวจวัดข้อมูลลมโดยการติดตั้ง เสาวัดลมเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๐ และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลลมในพื้นที่โครงการพบว่า ความเร็วลมเฉลี่ยทั้งปีอยู่ระหว่าง ๖.๕ เมตร และ ๗.๕ เมตร ต่อวินาทีในระดับความสูง

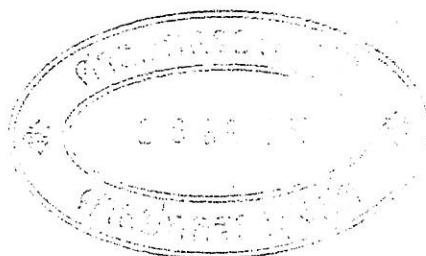

/ของแกนกังหันลม...

ของแกนกังหันลม โดยแสดงข้อมูลจากผังลม แสดงให้เห็นถึงระดับความเร็วลมเฉลี่ยของทิศตะวันออกเฉียงเหนือและทิศตะวันตกจะขึ้นอยู่กับฤดูกาล กล่าวโดยสรุปจากข้อมูลลมที่ได้กล่าวข้างต้นเป็นลมที่เหมาะสมสำหรับผลิตกระแสไฟฟ้าที่มีกำลังการผลิต ๒๓๐,๐๐๐ เมกกะวัตต์ต่อปี ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ บริษัท ทีเอ็ม คอลชัลติง เอนจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานราชการ หน่วยงานท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้เสีย และผู้สนใจได้รับทราบความเป็นมาของโครงการ ขั้นตอน และวิธีการศึกษา อันเป็นการประชาสัมพันธ์และเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบและมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นตั้งแต่เริ่มต้นของการศึกษาโครงการ ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้นำส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องแล้วเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ทำคำคัดค้านคำให้การ ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวโดยชอบแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๘ ไม่ได้ทำคำคัดค้านคำให้การ

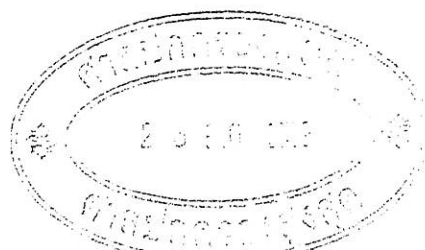
ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ คัดค้านคำให้การว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อ้างว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากเกินวัตถุประสงค์นั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๑ จึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้ สำหรับที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีเจตนารมณ์มุ่งเน้นให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในฐานะของบุคคลในทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ใช่เกษตรกร แต่เป็นบริษัทต่างชาติที่ประกอบธุรกิจเพื่อมุ่งแสวงหากำไร รวมทั้งมีฐานะทางเศรษฐกิจดี การอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าขายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไม่ใช่การทำการเกษตรและไม่ใช่งานอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

/หนังสืออนุญาต...

หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเลขที่ ๓๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ขอดึงเอาคำฟ้องเป็นส่วนหนึ่งของคำคัดค้านคำให้การ

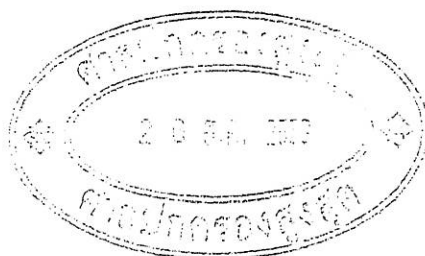
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมว่า ตามที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ขอดึงเอาคำฟ้องเป็นส่วนหนึ่งของคำคัดค้านคำให้การนั้น เมื่อคำขอท้ายฟ้องมีความประสงค์โดยชัดว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ตั้งใจที่จะฟ้องร้องผู้ถูกฟ้องคดีอีกต่อไป และปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ ได้ขอถอนฟ้องและศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้องแล้ว ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และจัดส่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบแล้ว ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ อ้างว่า การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศใช้บังคับในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวน ๒ ครั้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มีสาระสำคัญว่า ประเทศไทยมีการปฏิรูปที่ดินมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ก็ยังมีอุปสรรค ทำให้การทำงานไม่อาจดำเนินการไปโดยเหมาะสมตามควร จึงแก้ไขขยายขอบเขตการจัดที่ดินในการปฏิรูปให้กว้างขวางขึ้น ให้สามารถช่วยเหลือผู้ที่ประสงค์จะเป็นเกษตรกรได้และอาจจัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการสนับสนุนและต่อเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินได้ด้วย สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ใช่เกษตรกรจริง แต่เป็นผู้ประกอบการสนับสนุนและต่อเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน และเป็นบริษัทของคนไทยไม่ใช่บริษัทต่างชาติตามฟ้อง ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามสัญญาข้อ ๔ แล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่เคยยื่นใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารโรงงานและใบอนุญาตอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามสัญญาข้อ ๕ อย่างไรก็ตาม กรณีดังกล่าวยังไม่อาจถือได้ว่าผิดสัญญาตามข้อ ๖ เนื่องจากเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการขอใบอนุญาตประกอบการตามกฎหมายและกระบวนการดำเนินการขอใบอนุญาตให้ ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิทราบว่าไม่สามารถนำใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องมาแสดงภายใน ๔๕ วัน ตามกำหนดของสัญญาข้อ ๖ ได้ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คาดว่าจะใช้เวลาประมาณ

/๖ เดือน...

๖ เดือน ถึง ๑๘ เดือน ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินการขออนุญาตเกี่ยวข้อในเวลานั้นสมควร
ของประเภทกิจการและจังหวัดชัยภูมิโดย ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิได้ส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
พิจารณา ต่อมา เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือชี้แจง
ข้อเท็จจริงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทราบว่า กำหนดระยะเวลา ๔๕ วัน
นับแต่วันที่ได้รับอนุญาตในตอนท้ายข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ของสัญญา หมายความว่า กำหนด
ระยะเวลา ๔๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจากทางการให้มีใบอนุญาตประกอบกิจการ
ตามกฎหมาย ซึ่งมีใช้วันที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน รวมทั้งขอให้รายงาน
ความคืบหน้าการดำเนินการขอใบอนุญาตประกอบกิจการและลำดับขั้นตอนการเข้าใช้ที่ดิน
และความก้าวหน้าในการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ
ทุก ๆ ๓ เดือน จนกว่าจะติดตั้งกังหันลมแล้วเสร็จ หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม
๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รายงานผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ ๒ การวิเคราะห์
ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลม อำเภอเทพสถิต
จังหวัดชัยภูมิ เพื่อรับทราบความก้าวหน้าของโครงการ ต่อมา เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้สำนักงาน
นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่า
มีแผนงานจะดำเนินการก่อสร้างโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลมหลังจากได้รับ
ใบอนุญาตจากการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ปัจจุบัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

ยังไม่ได้เข้าไปดำเนินการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใดๆ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า การอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้ประโยชน์
ในที่ดินไม่ขัดเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เนื่องจาก
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สามารถดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่
ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งอาจไม่ได้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมโดยตรง แต่เป็นพื้นที่อื่นที่ต้องมีระเบียบ
หลักเกณฑ์วิธีการเฉพาะออกไป กล่าวคือ การจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การจัดที่ดินเพื่อกิจการอื่น
ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน การจัดที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค
ในเขตปฏิรูปที่ดิน และการใช้ที่ดินเพื่อกิจการทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดิน
มาใช้ประโยชน์ กรณีบริษัท โปร เวนต์ัม อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ผู้ถือหุ้นของ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นขอรับความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่านายางหลัก

/ตำบลบ้านไร่...

ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เพื่อติดตั้งเสาตอม่อและความเป็นไปได้ในการพัฒนาพื้นที่สำหรับการติดตั้งฟาร์มกังหันลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่ง ส.ป.ก. พิจารณาเห็นว่าเป็นการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการไฟฟ้าอันเป็นกิจการสาธารณูปโภคตามข้อ ๔ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงอนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าวมีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ซึ่งปัจจุบันการอนุญาตได้สิ้นสุดตามเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตแล้ว ส่วนการอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ และระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากนี้ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ว่าการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าช่วยให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรและเป็นกิจการที่สนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน

ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒)ฯ และช่วยให้เกษตรกรในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยผู้ประกอบการหรือบริษัทได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินต้องชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้ทางราชการตามระเบียบในอัตราที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นบริษัทของคนไทย โดยเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และได้ดำเนินการขออนุญาตใช้ที่ดินจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

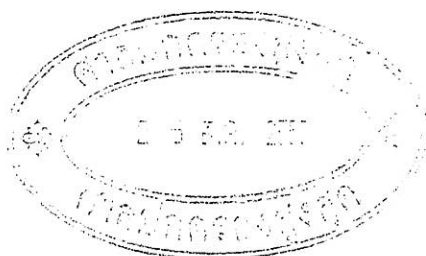

/ได้ดำเนินการ...

ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีแผนจะดำเนินการก่อสร้างโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลมภายหลังจากได้รับอนุญาตต่าง ๆ การดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าต้องใช้เงินลงทุนจำนวนไม่ต่ำกว่า ๕,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องขอสินเชื่อกับธนาคารจำนวนมาก แต่ติดเงื่อนไขในการขอสินเชื่อที่จะต้องไม่มีการฟ้องร้องคดีในชั้นศาล ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้รับความเดือดร้อนจากการที่ถูกฟ้องคดีต่อศาล และหากการดำเนินการตามแผนงานล่าช้าไป ประเทศชาติและประชาชนย่อมเสียโอกาสและขาดประโยชน์จากการใช้พลังงานไฟฟ้า การพัฒนาพื้นที่และภาษีที่รัฐจะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยรวมสองประเด็น ดังนี้ ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ มีสิทธิฟ้องขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ และให้ระงับ งดเว้น หรือเพิกถอนการทำสัญญาเช่าพื้นที่ติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หรือไม่

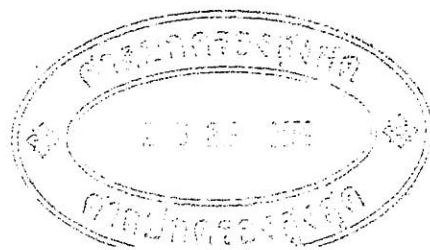
พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ในการจัดที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เช่าเพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด อันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิในการดำรงชีพโดยปกติสุขของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๘ ซึ่งเป็นประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๘ จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือ

/เสียหาย...

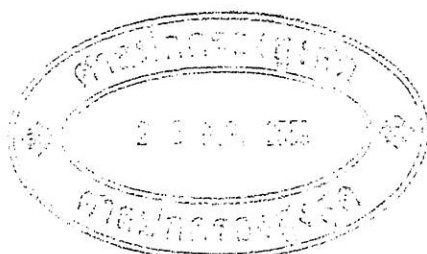
เสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากมติดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ได้จดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีวัตถุประสงค์ในการปกป้อง พิทักษ์ รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งในด้านให้คำปรึกษา นิติกรรมสัญญา และคดีสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจน การเรียกร้องสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ จึงย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากมติดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะมีสิทธิฟ้องแทนประชาชนเพื่อคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินและเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ตามมติของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนจัดตั้งองค์กรได้ อีกทั้งการแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายในข้อพิพาทนี้ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ โดยพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ จึงมีสิทธิ ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้ระงับ หรือ ถอน หรือเพิกถอนการทำสัญญาเช่าพื้นที่ติดตั้งกังหันลม ผลิตกระแสไฟฟ้าพื้นที่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ มิใช่คู่สัญญาตามสัญญาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ จึงไม่มีสิทธิฟ้องขอให้ศาลพิพากษตามคำขอดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

ประเด็นที่สอง มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า

/โดยวิธีการ...

โดยวิธีการเช่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ กรณีจึงมีปัญหาที่ต้องพิจารณาก่อนว่า การดำเนินกิจการกั้นหั้นผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ผูกฟองคดีที่ ๓ ในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาจากเหตุผลในการตราพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ที่ระบุว่าประเทศไทยได้จัดให้มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมมาระยะหนึ่งแล้ว แต่การดำเนินการยังมีอุปสรรคทำให้การงานไม่อาจดำเนินไป โดยเหมาะสมตามควร จึงสมควรขยายขอบเขตการจัดที่ดินในการปฏิรูปที่ดินให้กว้างขวางขึ้น ให้สามารถช่วยเหลือผู้ที่ประสงค์จะเป็นเกษตรกรได้ และอาจจัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบ กิจการสนับสนุนและต่อเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินได้ด้วยเพื่อให้งานดำเนินไปครบวงจรของ ภาคเกษตรกรรม อันนำมาซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่ง พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อให้อำนาจแก่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในการจัดที่ดินให้แก่บุคคลใดเข้า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับ กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสหกรณ์ทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็น การสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒)ฯ ข้อ ๑.๕ โดยกำหนดให้กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้อง กับ ความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการ

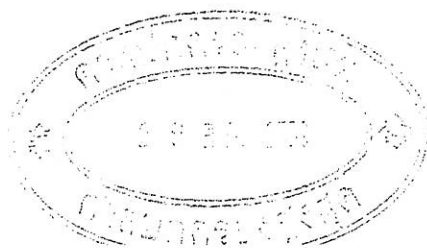

/นั้นต้อง...

นั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้ โดยเฉพาะ เป็นกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักกันผลผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกักกันผลผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า เนื่องจากเห็นว่าโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากกักกันลมเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพลังงานทดแทนของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาพลังงานทดแทนของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน อันเป็นที่เห็นได้ว่าการพิจารณามีมติดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีการคำนึงถึงเหตุผลเรื่องความมั่นคงทางพลังงานเป็นสำคัญ ซึ่งย่อมเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นว่าการดำเนินกิจการกักกันผลผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลนาทรายกลัก และตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดใน

ราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ตามมติคณะรัฐมนตรี กรณีจึงมีปัญหาคือต้องพิจารณาต่อไปว่า ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักกันผลผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ เช่นว่านี้ดำเนินกิจการติดตั้งกักกันผลผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของกิจการดังกล่าวเสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาก่อนหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความว่า ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

/และสิ่งแวดล้อม...

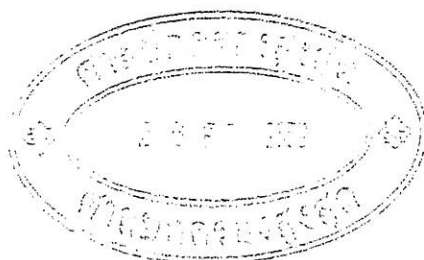
และสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำ
 รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และ
 แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒
 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ จึงมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น
 กำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา กล่าวคือ มีผลใช้บังคับ
 ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ดังนั้น ขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒
 เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต
 จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า และให้
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า
 โดยวิธีการเช่า นั้น ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฯ ลงวันที่ ๑๖
 มิถุนายน ๒๕๕๒ ยังไม่มีผลใช้บังคับ จึงยังไม่มีผลเป็นการยกเลิกประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์
 เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของ
 ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
 ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ และประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงาน
 การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ ดังนั้น การดำเนินการกิจการ
 การติดตั้งกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต
 จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินและเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ปี ตามมติคณะรัฐมนตรี
 จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมทั้งสองฉบับ
 ดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดให้โครงการหรือกิจการทุกประเภทและทุกขนาดของเอกชนที่อยู่ใน
 พื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ปี ต้องจัดทำรายงาน
 การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยต้องเสนอรายงานดังกล่าวในชั้นก่อนขออนุมัติต่อ
 คณะรัฐมนตรีและขึ้นขอขยายโครงการหรือกิจการ ดังนั้น กิจการกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า
 ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน
 เพื่อเกษตรกรรม โดยเป็นการดำเนินการในเขตหมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต
 จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่
 ตำบลนาบงหลัก และตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
 พ.ศ. ๒๕๔๒ และเป็นเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ปี ตามมติของคณะรัฐมนตรี จึงต้องจัดทำ

/รายงาน...

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ และประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับการดำเนินกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ตามมติคณะรัฐมนตรี จึงเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นผลให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า เป็นมติที่ออกโดยมิได้มีการพิจารณาว่า กิจการดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่หรือไม่ อันเป็นมติที่ออกโดยไม่ถูกต้องตามขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดเช่นกัน มติดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกอบกับข้อ ๑๑ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินและเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ตามมติของคณะรัฐมนตรีให้เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

/ใช้พื้นที่...

ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก

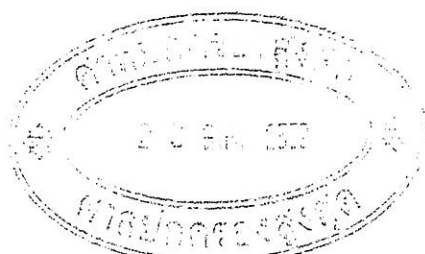
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า การจัดที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลมเป็นไปตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ และการพิจารณาอนุญาตเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ เนื่องจากกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลมเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓

สำหรับกรณีการเช่าทำประโยชน์ในที่ดินโดยติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า จำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นั้น ส.ป.ก. ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินโครงการตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๐๖๓๒ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์ แนวทางในการดำเนินการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลม ข้อ ๒.๒.๗ ระบุว่า ความเห็นชุมชนท้องถิ่นในส่วนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชน โดยจัดทำประชาพิจารณ์ จะเห็นได้ว่า ส.ป.ก. ได้วางแนวทางปฏิบัติโดยกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จัดทำประชาพิจารณ์ตามระเบียบที่กำหนด เนื่องจากโครงการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลมเป็นโครงการที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรและประชาชนทั่วไป ส.ป.ก. ในฐานะหน่วยงานทางปกครอง จึงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในปัญหาสำคัญด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ตลอดจนการรับทราบข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่อโครงการก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก

/ดังนั้น...

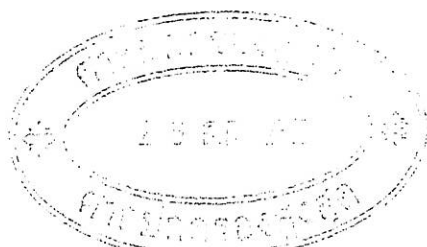

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จัดทำประชาพิจารณ์เกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว จึงเป็นการดำเนินการโดยถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาบทบัญญัติตามมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ จะเห็นได้ว่าการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. จึงเป็นการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในฐานะที่เป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ซึ่งหลังจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มายื่นคำขอรับอนุญาตจัดที่ดินเพื่อดำเนินการโครงการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลมแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ใช้ขอใบอนุญาตเพื่อการดำเนินการโครงการ เช่น คำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. ๔-๑๐๙) แผนที่ภูมิประเทศแสดงจุดที่ตั้งที่ดินแปลงที่ยื่นคำขออนุญาต (๑ : ๕๐,๐๐๐) แผนงานและโครงการประกอบคำขอรับอนุญาต หนังสือยินยอมของผู้ครอบครองที่ดิน หนังสือเสนอขายไฟฟ้าและหนังสือตอบรับการซื้อขาย ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และเมื่อ ส.ป.ก. ชัยภูมิ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้นำเสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อพิจารณาอนุญาตตามข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็น การพิจารณาตรวจสอบคำขออนุญาตในเบื้องต้นเท่านั้น และเมื่อการดำเนินการตรวจสอบหลักฐานประกอบการพิจารณาอนุญาตแล้วเสร็จ ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ จะแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้าทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ส.ป.ก. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้เข้าทำสัญญา และได้ทำสัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด... (ส.ป.ก. ๔-๑๑๙) ข้อ ๕ กำหนดว่า ผู้เช่าต้องยื่นแบบแปลนแผนผังรายละเอียด การก่อสร้างอาคาร โรงเรือน การดัดแปลง ต่อเติม การแก้ไขหรือทำประการใดในทรัพย์สินที่เช่าให้ผู้ให้เช่าตรวจสอบ และอนุญาตก่อน ขออนุญาตต่อหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง และวรรคสอง กำหนดว่า ก่อนลงมือก่อสร้าง ผู้เช่าต้องแสดงหลักฐานการได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างดังกล่าวต่อผู้ให้เช่า... นั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า...

/เห็นว่า...

เห็นว่า ในการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อดำเนินการโครงการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลมเป็นการอนุญาตให้ใช้ที่ดินโดยทำสัญญาเช่าแบบมีเงื่อนไข กล่าวคือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยังไม่สามารถใช้พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตได้ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องไปดำเนินการขอใบอนุญาตจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะเข้าดำเนินกิจการ อันเป็นการควบคุมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ขอรับใบอนุญาตก่อสร้างโรงงานจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ตามแบบคำขอรับใบอนุญาต (ร.ง.๓) ขออนุญาตก่อสร้าง จัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคารจากกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (แบบ ข.๑) ขอรับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้าจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กระทรวงพลังงาน (แบบ สกพ ๐๑-๑) ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเป็นการอนุญาตในเบื้องต้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินโครงการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลมสามารถดำเนินการตามกฎหมายอื่นต่อไปได้ นอกจากนี้ สัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในเขต จังหวัดชัยภูมิ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ข้อ ๖ ได้ระบุว่า ถ้าหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่สามารถนำใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายอื่นมาแสดง ต่อ ส.ป.ก. ภายใน กำหนดระยะเวลา ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาเช่า ส.ป.ก. มีสิทธิบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าเสียหายตามสัญญาได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ไม่มีสภาพเป็นป่า มีความเปราะบาง โดยกรมป่าไม้ได้มอบพื้นที่ดังกล่าวให้ ส.ป.ก. นำมาปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะรัฐมนตรีจึงได้จำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณดังกล่าว อันเป็นไปตามบัญชีท้ายประกาศ ลำดับที่ ๑๑ ของประกาศ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ อีกทั้งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นกฎหมายและระเบียบที่กำหนดอำนาจหน้าที่ให้ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์เท่านั้น แต่มิได้กำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่ ส.ป.ก. จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องดำเนินการให้ได้มาเพื่อแสดงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

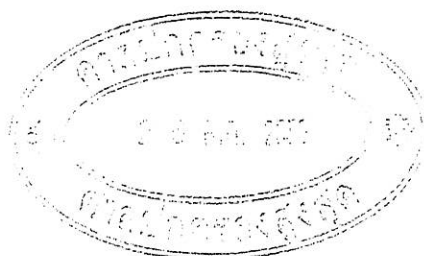
ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์ว่า การจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามบัญชีท้ายประกาศ ลำดับที่ ๑๑ ของประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ เป็นการจัดทำรายงานเพื่อขอยกเว้นหรือขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ต่อคณะรัฐมนตรี ส่วนประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ ได้กำหนดขั้นตอนการเสนอรายงานไว้ คือ ขึ้นก่อนขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีและขึ้นขอขยาย นั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องได้รับการยินยอมให้ใช้ที่ดินจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เสียก่อนจึงจะสามารถนำเอกสารการยินยอม (สัญญาเช่า) ไปประกอบในการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอยกเว้นหรือขอผ่อนผันฯ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติเห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า จึงไม่จำเป็นต้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนมีมติแต่อย่างใด ประกอบกับการจัดที่ดินของ ส.ป.ก. ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ คือ การจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลใด เช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินนั้น เป็นการจัดที่ดินทำนองเดียวกันกับการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรตามมาตรา ๓๐ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และโดยที่ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่างก็ได้กำหนดให้เกษตรกรผู้ขอรับการจัดที่ดินหรือผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนยื่นคำขอรับการจัดที่ดินที่อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี นอกจากนี้ บริเวณพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน แต่เดิมเป็นพื้นที่เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๘ เห็นชอบให้กรมป่าไม้ปรับออกจากเขตป่าเพื่อการอนุรักษ์เป็นพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ และส่งมอบให้ ส.ป.ก. นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. เป็นการอนุญาตในฐานะที่เป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หลังจากนั้น ผู้ประกอบการต้องนำหลักฐานการอนุญาตให้ใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. ไปดำเนินการให้ครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทาง ส.ป.ก. ได้กำหนดไว้ในข้อ ๕ ของแบบสัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด... (ส.ป.ก. ๔-๑๑๙) แล้ว เช่น ต้องแสดงใบอนุญาตผลิตกระแสไฟฟ้าจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กระทรวงพลังงาน ใบอนุญาตทำการผลิตพลังงานควบคุม กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน ใบอนุญาตก่อสร้างโรงงานจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารจากจังหวัด เป็นต้น

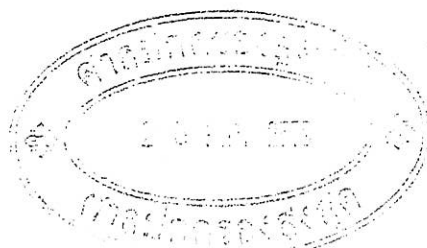
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า เป็นมติที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า กิจการดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่

/โดยชั้นตอน...

โดยขั้นตอนก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะยื่นคำขอรับการจัดที่ดินหรือสงฆ์หาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อ ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องดำเนินการให้มีการประชุมในหมู่บ้านต่างๆ ที่คาดว่า จะได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และต้องได้รับการยืนยันจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องว่ากิจการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ จึงจะนำเรื่องการขออนุญาตของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อพิจารณาอนุญาตได้ ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ว่าเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับความเปราะบางของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ไม่มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม แต่อาจมีผลกระทบที่ยอมรับได้ เช่น ผลกระทบต่อทัศนียภาพเนื่องจากเป็นกั้นหล่มขนาดใหญ่ เสียพื้นที่ที่ประกอบเกษตรกรรมจุลละประมาณ ๑ ไร่ เป็นที่ติดตังกั้นหล่ม และเกิดมลภาวะทางเสียง แต่พื้นที่ที่ใช้ติดตังกั้นหล่มเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชุมชน และส่วนที่ติดตัง เช่น เสา ฐานราก และเส้นทางสำหรับเข้าไปติดตังดูแลรักษา แต่ละจุดมีระยะห่างระหว่างกัน ๐.๕ กิโลเมตร ถึง ๑ กิโลเมตร การติดตังจะไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้อย่างปกติ ชุมชนที่อยู่อาศัยจะได้ยินเสียงกั้นหล่มในระดับประมาณ ๕๐ เดซิเบล ซึ่งไม่เกิน ๗๐ เดซิเบล ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าระดับเสียงการรบกวนและระดับเสียงที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๘ ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกั้นหล่มผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าว เพื่อดำเนินกิจการติดตังกั้นหล่มผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า จึงเป็นมติที่ออกโดยมีเงื่อนไขให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับแบบของสัญญาเช่าที่ดินฯ (ส.ป.ก. ๔-๑๑๙) ข้อ ๓.๖ ได้ระบุไว้ล่วงหน้าแล้วว่า การประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต

/จะต้อง...

จะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐและประชาชน และข้อ ๑๒ ได้ระบุว่า ถ้าผู้เช่าผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใด ผู้ให้เช่ามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะได้ลงนามในสัญญาเช่าที่ดิน

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นยกฟ้อง

ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ทำคำแก้อุทธรณ์ ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวโดยชอบแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามไม่ได้ทำคำแก้อุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำขอรับอนุญาตการจัดการที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. ๔-๑๐๙) ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ต่อ ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ เพื่อดำเนินกิจการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้าในพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๓๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๘ ไร่ โดยวิธีการเช่า ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลนาบงกลัก และตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และเป็นเขตพื้นที่ที่คณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ จึงส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา โดยการประชุมผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้า โดยวิธีการเช่า โดยมีเงื่อนไขให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

/ในเรื่อง...

ในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามกฎหมาย และให้ปรับแผนงานโครงการ เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าเป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกร ด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ส่วนกำหนดระยะเวลาการเช่าควรมี ระยะเวลาที่สอดคล้องกับการดำเนินโครงการและอัตราค่าเช่าให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด ทั้งนี้ ที่ประชุมให้นำเรื่องเสนอต่อ ส.ป.ก. เพื่อพิจารณาต่อไป ต่อมา คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องแนวทางการขอใช้พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ดำเนิน โครงการพลังงานลม สำหรับภาคเอกชน แล้วเห็นควรดำเนินการจัดที่ดินในกิจการผลิต กระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลมให้ผู้ประกอบการเช่า ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ เนื่องจากเป็นกิจการ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่น ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒)ฯ และ ช่วยให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงเห็นชอบกับโครงการติดตั้งกังหันลมเพื่อผลิต กระแสไฟฟ้า เนื่องจากเป็นพลังงานที่สะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถอนุญาตให้ ใช้ที่ดินได้ แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ เห็นว่าการอนุญาตให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้ที่ดินเพื่อกิจการดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสัญญาเช่าที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๑๑๙) ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ระหว่าง ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้ให้เช่า กับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะผู้เช่า ยังเป็นสัญญาที่ไม่สุจริต กล่าวคือ มีกำหนดระยะเวลาให้เช่า ๒๗ ปี ซึ่งจากเดิมมีกำหนด ๓ ปี โดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ เห็นว่า พื้นที่เพื่อดำเนินกิจการติดตั้ง

/กังหันลม...

กัณฑ์ลมอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ปี จึงอยู่ในข่ายที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีเสียก่อน ส.ป.ก. จึงจะพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินโครงการได้ แต่ปรากฏว่าโครงการดังกล่าวไม่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และไม่ได้รับการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรีให้ใช้พื้นที่แต่อย่างใด และโดยที่โครงการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังลมเป็นโครงการระยะยาวที่อาจส่งผลกระทบต่อการอุปโภคบริโภคของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๘ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุขเพราะต้องสูญเสียลุ่มน้ำชั้น ๑ ปี อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ปราศจากมลภาวะ แต่กลับไม่มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า โดยวิธีการเช่า และให้ระงับหรืองดเว้นหรือเพิกถอนการทำสัญญาเช่าพื้นที่ติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ปี ระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จนกว่าจะได้ดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน และเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ปี ตามมติของคณะรัฐมนตรีให้เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เห็นฟ้องด้วย จึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุม

/ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒...

ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักกันผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกักกันผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่าซื้อด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ในเบื้องต้นมีประเด็นต้องพิจารณาก่อนว่า ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินในท้องที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา มาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การกำหนดเขตที่ดินในท้องที่ใดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว... (๔) ถ้าเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติ ส่วนใดแล้ว เมื่อ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงนั้น และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด... และมาตรา ๓๖ ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใดๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรณีนี้เห็นว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๙ เห็นชอบผลการดำเนินงานปรับเขตป่าอนุรักษ์บริเวณหมู่บ้านโนนสวรรค์และบ้านเทพพนา อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ออกจากเขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ของป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหลวง จังหวัดสงขลา กรมป่าไม้จึงส่งมอบพื้นที่บริเวณที่ปรับออกจากเขตป่าเพื่อการอนุรักษ์เป็นพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจให้ ส.ป.ก. นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ต่อมา ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลนาบึง และตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม

๒๕๔๒ แต่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ก็ต่อเมื่อ ส.ป.ก. มีความพร้อมที่จะนำที่ดินแปลงใดในเขตที่ประกาศในพระราชกฤษฎีกาไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินแน่นอนแล้ว และ ส.ป.ก. มีแผนงานพร้อมทั้งงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการได้ทันที พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจึงจะมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติเฉพาะที่ดินในแปลงนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิได้ดำเนินการกำหนดแผนผังและการจัดแบ่งแปลงที่ดิน และแผนงานและโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินท้องที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยการจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในท้องที่ดังกล่าวซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน และปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวแล้ว พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลนาแยงหลัก และตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีผลเป็นการเพิกถอนที่ดินในท้องที่ตำบลบ้านไร่จากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ดังนั้น ส.ป.ก. จึงเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และมีอำนาจนำที่ดินในท้องที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ มาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๔) มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

กรณีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่ากิจการกั้นหลุมผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในท้องที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เป็นกิจการที่เป็น การสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๔ ได้บัญญัตินิยาม “การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการ จัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐ หรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืน จากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดิน

/เล็กน้อย...

เล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด... วรรคห้า บัญญัติว่า นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และระเบียบ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการ ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๓

กำหนดว่า “กิจการ” หมายความว่า กิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา และข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนด กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒)ฯ กำหนดว่า กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้าน เศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ คดีนี้ข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำขอรับอนุญาตการจัดการที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

/(ส.ป.ก. ๔-๑๐๙)...

(ส.ป.ก. ๔-๑๐๙) ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ต่อ ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อดำเนินกิจการกักกันผลผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยมีสถานที่ประกอบกิจการตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ ตำบลนาายางหลัก และตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ อนึ่ง แม้ว่าโครงการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากประชาคมในท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๗ วันที่ ๑๗ และวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ รวมทั้งความเห็นชอบจากองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านไร่เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และผู้ขอได้ทำการศึกษาผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมของโครงการในเบื้องต้น รวมถึงได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตพลังงานทดแทน (โครงการโรงกังหันลม) จากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ประกอบกับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักกันผลผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าว เพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่าแล้วก็ตาม แต่โดยที่ วัตถุประสงค์หลักของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและ ให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์มากที่สุด รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยเช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกร ส่วนการจัดที่ดินให้แก่บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นในเขตปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้น เป็นข้อยกเว้น สำหรับการให้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเท่านั้น ซึ่งหลักการตีความกฎหมายเกี่ยวกับ ข้อยกเว้นของกฎหมายจะต้องตีความโดยเคร่งครัด กล่าวคือ การจัดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้บุคคลใดใช้เพื่อกิจการอื่น กิจการนั้นจะต้องสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ของ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวได้รับประโยชน์จาก กิจการนั้นโดยตรง สำหรับโครงการกิจการกักกันผลผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แม้จะมีลักษณะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะอันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมก็ตาม แต่กิจการ ดังกล่าวเป็นไปเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อันเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร มิใช่กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับ

/ความเป็นอยู่...

ความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินในท้องที่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยตรง ทั้งนี้ เนื่องจากกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ผลิตได้ จะถูกรับซื้อโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและส่งไปยัง สถานีไฟฟ้าแรงสูงบำเหน็จณรงค์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยผ่านสายส่งไฟฟ้าระบบ ๑๑๕ กิโลโวลต์ เพื่อการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจะได้จำหน่ายกระแสไฟฟ้าตามขั้นตอนการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าต่อไป การผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมิได้เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรในเขต ดำเนินการปฏิรูปที่ดินดังกล่าว อีกทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในสำนวนคดีว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ และราษฎรในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยตรงแต่อย่างใด นอกจากนี้ การจัดตั้งกองทุนพัฒนาไฟฟ้าก็เป็นเพียง ผลของการดำเนินโครงการกิจการกักเก็บน้ำตามมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงาน แห่งชาติ (กพข.) ที่กำหนดให้จัดตั้งกองทุนเพื่อจัดหาเงินทุนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชนพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า ซึ่งได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง โรงไฟฟ้าหรือการผลิตไฟฟ้าเท่านั้น ดังนั้น โครงการกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมิใช่กิจการที่เป็นบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกร ในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน อันไม่เข้าลักษณะตามความใน ข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็น การสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒)ฯ และ ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าได้มีการเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเดิมหรือ มีการตราพระราชกฤษฎีกากันเขตที่ดินพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ออกจากเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว การที่ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดที่ดินดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อดำเนินกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า จึงเป็นมติ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฟังไม่ขึ้น

/ส่วนข้ออ้าง...

ส่วนข้ออ้างอื่นๆ ในคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหานี้ไม่จำต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนไปแต่อย่างใด

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินและเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี ตามมติของคณะรัฐมนตรีให้เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักหน้ลมลผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกักหน้ลมลผลิตกระแสไฟฟ้า โดยวิธีการเช่า ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผล

พิพากษายืน

นายสุชาติ มงคลเลิศพล

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

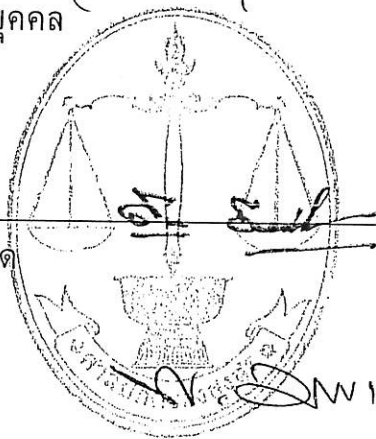
นายวรารุช ศิริบุษย์วัฒนา

ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีบริหารงานบุคคล
ในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายพรชัย มั่นศิริเพ็ญ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายจิรศักดิ์ จีรวดี

